

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

VOL. XLV

Price 10¢

PENKTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 3, 1961

Kaina 10 c.

Nr. 259

P. Vietnamas pradėjo ofensyvą prieš raudonuosius

100 SUKILĖLIŲ KRITO KOVOJE

Nauji Pietų vietnamiečių žygiai Phuoc Thanh provincijoje

SAIGONAS, Vietnamas. — Azijos Sutarties organizacijos (Seato) nariai ten kišasi (kaip tik ten daugiausiai nerimą skleidžia ir terorą vykdo raudonieji iš šiaurės Vietnamo ir Kinijos).

Kalbėdamas konferencijos pirma posėdyje, sukvietame praslinkus penkiom savaitėm, kinečių atstovas pareiškė, jog negalima susitarti dėl Laosio ateities, jei Jungtinės Amerikos Valstybės siųs savo kari-

Kaimyniniame Laosio antikomunistinė Meo gentis, lojali pro vakarietiškai Ventiane vyriausybei atkrito prokomunistų sukilėlių štabą Xiang Khouang mieste nuo Plain of Jars (ąsočių slėnio) aerodromo.

Pietų vietnamiečių vyriausybė pradėjusi naują žygį džunglių ir gumos Phuoc Thanh provincijoje, apie 60 mylių šiaurėje nuo Saigono. Komunistų partizanų daliniai užpuolė ir okupavo Phuoc Thanh provincinės sostinės rugsėjo mėnesį, kurie demoralizavo provokacijoje prezidento Ngo Dinh Diem kariuomenės vienetus.

Anksčiau vyriausybė pranešė, kad Pietų Vietnamo kariuomenė užėmė apie 200 sukilėlių ir tiek pat sužėdė dideliose susirėmimuose praėjusią savaitę.

Chang Han-fu, raudonosios Kinijos atstovas keturiolikos valstybių Laosio reikalų konferencijoje Genevoje, Šveicarijoje, pareiškė, jog visa pietryčių Azija esanti prie karo pakrantės. Pasak jo, Laosio ir pietryčių Azijoje padėtis blogėjanti, nes, girdi, kai kurie Pietryčių

Azijos Sutarties organizacijos nariai ten kišasi (kaip tik ten daugiausiai nerimą skleidžia ir terorą vykdo raudonieji iš šiaurės Vietnamo ir Kinijos).

Kalbėdamas konferencijos pirma posėdyje, sukvietame praslinkus penkiom savaitėm, kinečių atstovas pareiškė, jog negalima susitarti dėl Laosio ateities, jei Jungtinės Amerikos Valstybės siųs savo kari-

Kambodija nutraukė diplomatinis santykius su Thailandu.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

— Sovietų Sąjunga vakar išsprogino dar dvi atomines bombas, atnaujinus bandymus rugsėjo 1 d. Nuo to meto sovietai jau išsprogino 30 atominių bombų.

— Japonų atstovai vakar puolė "pirk amerikiečių politiką" Jungtinėse Amerikos Valstybėse, atidarant jungtinę ministerių kabineto lygio ekonominę konferenciją Hakone, Japonijoje.

Japonų ir amerikiečių pareigūnai pranešė, jog Amerikos ekonominės politikos protegavimas gali turėti "priešingų pasekmių" Japonijos atsilyginimo balanse.

JAV ambasadorius Japonijoje Edwin O. Reischauer pareiškė, jog atstovai yra "karingi, bet draugiški ginčuose".

— JAV ambasadorius Lenkijoje Jacob D. Beam apleidžia Varšuvą ir bus paskirtas kurtur.

— Prezidentas Kennedy vakar pareiškė, kad Jungtinės Amerikos Valstybės atnaujinus atmosferoje atominius sprogdinimus, jei reikalaus krašto saugumas. Sprogdinimai nebūsią tokie dideli ir smarkūs kaip Sovietų Sąjungos, nes norima išvengti nuodingų atominių kritulių padidėjimo.

— Jungtinių Tautų Saugumo Taryba šiandien, gal būt, rekomenduos burmėti U Thant būti laikinuoju generaliniu sekretorium vieton žuvusio lėktuvo katastrofoje Dago Hamarskjoldo.

— Prezidentas Kennedy vakar atvyko į New Yorką sustiprinti mero Wagnerio poziciją rinkiminėje agitacijoje, kad jis vėl būtų perrinktas į New Yorko mero postą. Prezidentas Kennedy taipgi buvo nuvykęs į New Jersey paigauti už demokratą Richard J. Hughes į New Jersey gubernatorius prieš James P. Mitchell, respublikonų kandidatą, buvusį darbo sekretorių Eisenhowerio administracijoje.

— Sovietų atstovas Sarapkin pareiškė, jog Rusija nepritarė siūlymui sustabdyti atominius bandymus be sutarties. Tokį atomo bandymų sustabdymą (be sutarties, savanoriškai) buvo pasiūlusi Indija ir 5 kitos valstybės.

— Vakarų Berlyno policininkai jau tikrina visų sovietų bloko diplomatų dokumentus, įvažiuojant į Vakarų Berlyną civiliais automobiliais pro Friedrichstrasse perėjimo punktą.

— Britų Guanoje vietiniai vyriausybės rinkimai bus 1962 metų birželio mėnesį.

— Indonezų užsienio reikalų ministris Subandrio pareiškė, kad Indonezija, gal būt, panaudos jėgą "išlaisvinti" vakarinę Irianą (olandų valdomą vakarinę Naująją Gvinėją).

Streikas Argentinoje

BUENOS AIRES, Argentina — Darbo federacija užvakar paskelbė 72 valandų streiką visame Argentinos krašte, pradedant sekantį antradienį, paremdama streikuojančius geležinkeliečius.

• Augustus John, vienas iš žymiausių ir ryškiausių britų tapytojų ir portretistų, mirė spalio 31 dieną savo namuose Fordingbridge, Hampshire. Jis buvo 83 metų amžiaus.

Žemėlapyje parodyta Suomija, kuri Maskvos spaudžiama įsijungti į bendrus Sovietų Sąjungos gynybos planus "prieš galimą Vakarų Vokietijos ir jos sąjungininkų užpuolimą". Sąjungininkus Kremlius galvoja turi NATO valstybes (brūkšniais). Sovietai bėra švediją, kad ji nesilaikanti neutralumo, o Norvegiją ir Daniją (šiaurės Atlanto sąjungos — NATO — nariai) bendradarbiauja su "vokiečių militaristais". Sovietų Sąjunga ir Suomija abipusės pagalbos sutartį pasirašė 1948 metais. (UPI)

AR DOMININKONŲ RESPUBLIKA TAPS ANTRAJA KUBA?

Opozicija reikalauja pašalinti visus diktatūros likučius. Prezidentas Balanguer ir gen. Trujillo daro nuolaidas. Nedarbas auga kasdien. Washingtonas susirūpinęs.

CHICAGO, Ill. — Domininkonų respublikoje darosi karšta. Tai šalis užima du trečdaliu Haiti (Ispaniolos salos, priklausančios Didžiųjų Antilų salynui, esančiam tarp Atlanto vandenyno ir Karibų jūros. Šią salą atrado pats Kristupas Kolumbas savo pirmojoje kelionėje 1492 m.; ties ja net sudužo jo laivas Santa Marija. Grėsmė iš dešinės ir iš kairės

Šią Domininkonų Respubliką, Haiti valstybės kaimynę, esančią tarp Kubos ir Portorikos, per 31 metus valdė diktatorius Trujillo. Jo valdymas staigiai pasibaigė prieš 5 mėnesius, kai jis buvo nušautas sostinės bulvare ir jo kūnas sugrūstas į mašinos bagažo skyrių. Pasibaigus autoritarinei diktatoriaus valdžiai, nepasibaigė susirūpinimas ir įtampa, nors ir buvo atkuriamas demokratinis santvarka. Iš vienos pusės nuolat gresia susikonsolidavusių kraštutinių dešiniųjų, drauge su aukštaisiais karininkais ir Trujillo režimo šalininkais, perversmas, iš kitos pusės gresia kraštutinių kairiųjų revoliucija. Padėję komplikuoja piliečių minios, kurios, paragavusios laisvės ir ja apsvaigusios, neturi kantrybės laukti, kol kraštas palaipsniui įgyvendins tvarkingos demokratijos santvarką.

Įtempta padėtis

Palaikant vyriausybės testinimą, prezidentu paliktas dar diktatoriaus patatytas J. Balanguer. Jeigu prie diktatoriaus tai jam buvo rami ir garbinga vieta, tai dabar ji tapo didelių rūpesčių pozicija. Be jo valdžios viršūnėje yra nužudytojo diktatoriaus sūnus, gen. Rafaelis Trujillo, vadovaujantis gerai

Tshombės atskridimas į Genevą nustebino Jungtines Tautas

GENEVA, Šveicarija. — Katangos provincijos, atsiskyrusios nuo Kongo, prezidentas Tshombe spalio 29 dieną atskrido lėktuvu į Genevą iš Elisabethvilles.

Prezidentas, lydimas dviejų pagalbininkų, atvykęs į Šveicariją patikrinti sveikatos.

Aerodrome jis buvo pasveikintas dviejų afrikiečių ir septynių europiečių. Jis lydimas europiečių, nuvyko į nežinomą vietovę.

Tshombės atvykimas į Šveicariją nustebino Jungtinių Tautų pareigūnus Genevoje. Pasak Spinelli, Jungtinių Tautų viceseckretorius, kuris yra europiečių reikalų įstaigos Genevoje direktorius, nežinas Katangos pareigūnų planų.

Užpuolimas

ELISABETHVILLE, Kongas. Katangos provincijos vyriausybės pareigūnas vakar pranešė, kad Kongo centro vyriausybės kariniai daliniai puolė Katangos provinciją, bet buvę atmušti.

— Kongo kariuomenės vadas Mobutu pranešė, kad kongiečių kariniai daliniai (4.000 karių) jau nužygiavo 30 mylių Katangos gilumoje. Jis įsakė kareiviams žygiuoti į gilumą, kai katangiečių lėktuvai puolė jo vyrus prie Katangos pasienio. Vienas Katangos lėktuvas numuštas.

— Katangos prezidentas Tshombe, atvykęs į Šveicariją, pareiškė: "Mes nepasiduosime".

— "Amerikos Balsas" pranešė rusams apie sovietų atomo bandymus. "Voice of America" sutelks dvidešimt du siųstuvus sekantį sekmadienį, bandydamas pašalinti sovietų trukdymo aparatus ir informuos Rusijos žmones, kad sovietai atnaujino atominių bombų sprogdinimą.

— Portugalijos vyriausybė nebetrukdydys skieisti opozicijos sąjūdžio programą, kaip suorganizuoti demokratine respubliką. Portugalijoje parlamentariai rinkimai bus š. m. lapkričio 12 dieną.

— Norvegija nedalyvaus Seattlės pasaulinėje parodoje sekančiais metais, nes perdidelės išlaidos. Tai pranešė prekybos ministeris.

ir opoziciją sudaryti koalicinę vyriausybę. Tai būtų ženklas sėkmingo pasistūmėjimo demokratizacijos vyksme.

Jei dar gen. Trujillo pasektų savo dėdes, išvykdamas į užsienį, demokratijos tvarka būtų stabilizuota, jei neprasiveržtų kokie kraštutiniai elementai. Kubos pamoka vertia JAV ir kitus šio žemės pusrutulio kraštus būti budriais ir veiksmingais; tai duoda gerų vilčių, bet, kaip nuogastauja ir "New York Times", dar peranksti skelbti nors ir atsargų optimizmą. J. Pr.

TRUMPAI IŠ VISUR

• 1939 — 1961. Tokia antrašė New York Times lapkričio 1 dieną parašė vedamąjį (editorialą), prisimenant, jog 1939 metų rugsėjo ir spalio mėn. Stalinas ir Molotovas reikalavo Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Suomijos vyriausybių karinių bazių ir kitų nuolaidų apsiginti prieš tariamąją užsieninė agresiją prieš Sovietų Sąjungą. Sovietai įsteigė karines bazes Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, o vėliau tuos kraštus okupavo, įjungiant prievarą į Sovietų Sąjungą. Dėsi Suomiją šiandien dar tebėra laisva. Bet virš Suomijos šiandien pradeda telktis debesys. Maskva jau vilioja Suomiją įsijungti į bendrąjį Sovietų Sąjungos gynybos planą prieš tariamą Vakarų Vokietijos agresiją.

• Sovietų Sąjungos komunistų partijos naujas centro komitetas turi 175 narius ir 155 kandidatus, o prieš 22-ji komunistų suvažiavimą komitetas turėjo 133 narius ir 122 kandidatus, išrinktus 1956 metais.

— Albanijos komunistų laikraštis puolė Sovietų Sąjungos diktatorių Chruščevą, kad jis privertė sovietų komunistų partijos suvažiavimą pašalinti Staliną palaukus iš mauzolejaus Maskvoje, norėdamas pradėti naują politinę liniją prieš patį Marksą. Albanų komunistų laikraštis pareiškė: "Jokia jėga negalinti išplėsti Staliną iš istorijos lapų ir žmonių širdžių".

— Indijos premjeras Nehru šį šeštadienį atvyks į Jungtines Amerikos Valstybes vizituoti prezidento Kennedy.

Nobelio premijos paskirtos trim mokslininkam

STOKHOLMAS, Švedija.

Naujausios dvi 1961 metų Nobelio premijos vakar paskirtos dviem amerikiečiams mokslininkams ir Vakarų vokiečiui. Dabar visi jie dirba Kalifornijoje. Chemijos srities premija teko dr. Melvin Calvin, California universiteto profesorius, už jo fotosintezės darbą.

Fizikos premijos paskirtos dr. Robert Hofstadter iš Stanford universiteto ir dr. Rudolf Moessbauer iš Miuncheno universiteto už pagrindinį atomo tyrimą. Moessbauer dabar dirba California Technologijos institute.

Kiekviena premija yra \$48,300 vertės. Hofstadter ir Moessbauer premiją pasidalins pusiau.

KALENDORIUS

Lapkričio 3 d.: šv. Malakijas, šv. Hubertas; Vėdmanas, Vosgilė.

Lapkričio 4 d.: šv. Karolis, šv. Vitalis, Arūnas.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — daugiausiai apsiniaukę, apie 40 laipsnių; rytų — dalinai apsiniaukę, vėsu.

Saulė teka 5:24, leidžias 4:45.

Vatikano pagalba

BEIRUTAS, Libanas. — Vatikano pontifikalinė misija Palestinos pabėgėliams paaukavo \$60,000 įsteigti akliesiems centrą Gazos ruože.

Apie Sam Rayburn sveikatos stovį

BONHAM, Tex. — JAV atstovų rūmų pirmininkas Sam Rayburn, sergąs nepagydoma vėžio liga, dar gyvenįsias savaites ar mėnesius. Tai vakar atskleidė jo gydytojas.

Gen. Fleet atsiprašė Stevensonso

FT. MONROE, Va. — Gen. James A. Van Fleet užvakar telegrafavo Adlai E. Stevensonui, atsaikdamas savo pareiškimus apie Jungtinių Tautų ambasadoriaus rolę invazijoje į Kubą.

Jis pareiškė, jog netinkamai jo pareiškimai buvo suprasti ir netiksčiai informuota visuomenė.

— Nauja Vakarų sąjungininkų taktika prie pasienio kelia Vakarų berlyniečiuose abejones ir skepticizmą.

1320 S. 48 ct., Cicero 50, Ill., telef. OLympic 6 - 1357

EDVARDAS ŠULAITIS

Priēš metus organizuotam lie-
vju sporto veikimui Š. Ameri-
oje buvo suējēs dešimtmetis.
Aigi jau einama i antraji de-

Lapkričio 5 d. 12 val. šaukiamas visuotinis Detroito Kovos narių susirinkimas buv. Lietuvių svetainės mažoje salėje (prie Pauzės krautuvės). Dienotvarkėje naujos valdybos ir revizijos komisijos rinkimai, atstovų į Sporto Sąjungos suvažiavimą išrinkimas ir kiti aktualūs reikalai. Visų narių dalyvavimas būtinas: be to, kvie-

San Rafael, Calif., mieste automobili
ko ant kelią dalinančio cemento blok

SPORTO PASAULY

_____ y
p

stas Corbin automašina užšo-
o Automobilistas mūžieta

Rez. GI 8-0873 (71)
Val.
Sešt.
T

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSEERJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave. WA 5-2670.

Algis Makaitis, pasižymėjęs
Bostono šachmatininkas

resu: 10823 Magnolia Dr., Cleveland 6, Ohio.

— Ivars Kalme iš Philadelphia's trečią kartą laimėjo Š. Amerikos latvianų šachmatų turnyrą.

Rez. GI 8-0873 (71)
DR. W. M. EISIN-EISINAS Val.
 AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS Šešt.
 6132 S. Kedzie Ave. WA 5-2670. T

Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atsiliepia, skambinti MI 3-0001.

Pirkite JAV Apsaugos

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
ofiso CA 6-0257. rez. PR 6-0258

San Rafael, Calif., mieste automobilistas Corbin automašina užšo-
ko ant kelią dalinančio cemento bloko. Automobilistas sužeistas.

GALANDA PEILĮ SUOMIJAI

Narsioji Suomija gyvena didelio pavojaus dienas. Jos vyriausybė yra gavusi iš Maskvos despotų raštą, kuriame pareikalaujama suomių vyriausybės atstovus atvykti į Maskvą, kad būtų bendros gynybos reikalais, nes, girdi, Suomijai gresia pavojai iš Vakarų Vokietijos „imperialistų“ pusės.

Suomijai, suprantama, nebuvo kito pasirinkimo. Jos vyriausybės atstovai turėjo vykti į Maskvą, nes turi skaitytis su Kremliaus despotais; ji nors ir laikoma neutrale, tačiau yra Sovietų kontroliuojama, nors ir ne taip jau stipriai, kaip kai kurios kitos bolševikų paverstos valstybės.

Po šio suomių pakvietimo Maskvon, daug kam pradėjo ryškėti, kad tai gali būti Suomijos laimės (kiek jos ten dar yra pasilike) ir nepriklausomybės pabaigos pradžia.

Manoma, kad suomių valdžios atstovų pakvietimas pradžioje gali būti susietas su Sovietų Rusijos noru įsteigti karines Sovietų bazes suomių teritorijoje, kad „sustiprinti“ pačios Suomijos „saugumą“. Bet tai gali būti tikrai pretekstas.

Pasakymas Kremliaus rašte suomiams, kad Sovietų Rusija bijo, jog Vakarų Vokietija ir jos sąjungininkai planuoja pulti į Suomiją, yra didžiausia melagystė. Tai yra labai aiškus pamėgdžiojimas Stalino politikos (to Stalino, kurį Chruščevas pavadino žmogžudžiu ir kurio lavoną iš Lenino mauzolėjos išmetė į šiukšlyną) metodų.

Labai gerai atsimename 1939 m., kada Stalinas pasikvietė Maskvon Nepriklausomos Lietuvos vyriausybės atstovus į „tuo“ spėjo, kad, girdi, Lietuvai yra pavojai, todėl reikalinga yra stiprinti jos gynybą, steigiant Lietuvoje raudonosios armijos įgulas. Po to susitarimo „stiprinti“ Lietuvos saugumą, dienraštis „Draugas“ tad labai aiškiai ir drąsiai pasakė, kad tai yra pradžia didžiųjų nelaimių Lietuvai, kad tai yra jos laisvės pabaigos pradžia. Juk taip ir buvo.

1940 m. pavasarį Lietuvos vyriausybės atstovai ir vėl buvo pakviesti Maskvon, kad juos išpūtų, jog dabar tikrai yra „dideli pavojai“ Lietuvai iš „imperialistų“ pusės, todėl esą reikalinga dar labiau sustiprinti krašto saugumą. Ir, kaip labai gerai atsimename, tas Lietuvos „saugumo stiprinimas“ baigėsi Lietuvos ir kitų Pabaltijai valstybių — Estijos ir Latvijos — raudonarmėčių užplūdimu (1940 m. birželio 15 d.) ir visišką laisvės ir nepriklausomybės pasaugimu. Tai padaryta smurtu, apgavyste, lauziant tautos valią, nusikalstant tautų apsisprendimo teisei, sulaužant visas sutartis, suniekinant visas tarptautinės teisės nuostatas.

Tai įvyko Chruščevo pasmerktojo Stalino laikais. Mes negalime nesutikti su Chruščevo nuomone, kad Stalinas buvo žiaurus, kad jis skerdė žmones, kad jis žudė savo politinius priešnius, net savo draugus, jei bet kuris jų mėgino pastoti kelią jo kėslams. Stalinas buvo žiaurus despotas, išžudęs milijonus žmonių, paveręs visą mūsų tautą. Tačiau matome, kad Chruščevas, Stalino mokinys, nei viena jėga nėra atsiliejęs nuo savo mokytojo žiaurumo, kad jis lygiai tuos pačius stalininius metodus naudoja savo naujai agresijai, savo naujiems žygiams pavergti tautas.

Užsimojimas „stiprinti“ Suomijos „saugumą“ kaip tik yra labai panašus į 1939 ir 1940 m. Stalino žygius ir metodus Pabaltijai valstybėms užgrobtį ir prie Sovietų Rusijos jas prijungti.

Statymas Suomijos „k sten-kė“ (prie sienos) jaudina ir skandinavijos valstybes, kurių vyriausybės dabar dienomis ir naktimis posėdžiauja, kad ir ant jų galvų nenukristų pavojingai kabantis Damoklio kardas. Ir jos komunistų yra apkalbinamos sąmokslaujant ir padedant Vakarų Vokietijai stiprinti Vakarų Europos „militarizmą ir imperializmą“.

Vakarų demokratijos turi lintis žygių, kad gelbėtų Suomiją, kurios visiškai pavergtas reikėtų padidėjusį pavojų skandinavijai. Reikia veikti skubiai, tuoj. Nepavėluoti. Praeity būdavo pavėluojama. Sovietai pagrobė kaimynines valstybes, Vakarų valstybės tik post factum „pasirūpindavo“ pasipūsti Kremlui protestą rašyti. Reikia manyti, kad bent dabar nebepavėluos, nes toks pavėluojimas pražudytų ne vien tik Suomiją, bet gal ir Skandinaviją, ir dar kartą patvirtintų neryžtą, nesužadimą, nuolaidumą priešui, be atodaro žengiančiam ir priekį užkariuojančiam tik mažasias, bet ir didžiąsias valstybes, visas pasaulį pavergti žiauriam ir kruvinam komunizmui.

Spaudoje ir gyvenime

DAR APIE PARTIZANUS

Jau daug metų prabėgo, belaukiant Daumanto „Partizanų“ angli kalba. Jau labai seniai buvo rašyta, kad knyga vertinama. Daug iš mūsų jaunimo beskaito tik angliškai — būti didelė dovana tiems, o taigi ir amerikiečiai susipažinti su lietuvių kovomis bei siekiniais. Jau daug knygų išversta į angli kalbą, o mūsų tautos didvyriškų kovų aprašymo dar nėra.

„Life“ žurnalas jau ima apibūdinti bolševikams „minti ant apivaru“, o gal ir šis susigundys, nors daliniai apsidinti. O gal ir kitas amerikiečių savaitraštis. Didelis tai būtų paminklas Daumantui ir mūsų tautai!

Okupuotoje Lietuvoje bolševikai vis dažniau rašo apie partizanus ir jų kovas.

Pirminiai partizanams

Štai „Švyturio“ žurnale, 1961 m. rugpjūčio mėn. nr. straipsnyje „Ji nepakėlė rankų aukštyn“ rašoma: „Tą žiemą, pirmąją mokytojų mokyklą, jai baigėsi devynioliktą. Kiauklių mokykla stūksojo plynoje vietoje, ant kalno, atokiau nuo bežnytkaimio. Kartą bevasarėjant, tūl: ka sugrįžusi po paskolos pasirašinėjimo kaimuose, Marcelė (Kurčinskienė) su malonumu ištiesė nuvargusias kojas, kai jos mažan-

kambarėlin alsuodama įsivertė šeiminiškė.

— Panelyt, bėda! Miškiniai važiuoja per mokytojų ir atiminėją paskolos pinigų! Tur būt, ir čia atlieka. Tik tu, panelyt, jiems nesipriešink!

Marcelė pašoko, neklusniom rankom sugriebė pinigų poką, suvyniojo į laikraštį. Kystelėjo už pavaldo, bet tuoj susigriebė — negėrai, iš karto suras. Dar gerai nesuvokdama, ką daranti, užsimetė paltelį ir puolė pro duris — pas vedėją, į greitimą kaimą. Naktis buvo šviesi. Ji bėgo neatgaudama kvapo, nebeatkirdama savo širdies dūžių nuo arklio kanopų dundėsio ir aidantių grūdų. Čiai barzdotas raitelis šaulio miline užtvėrė jai kelią.

— Stok! Rankas aukštyn! Ji apsidairė aplinkui, dar stipriau apsaudama prie krūtinės brangų ryšulį.

— Rankas aukštyn! — dar kartą riktelėjo barzdotas, nušokdamas nuo arklio. Vienu ypu jis išbiešė paketa: Marcelė susvyravo, bet išsilaikė nepargriuvusi.

Paniekiančiai švilptelėjęs, raitelis nulėkė į kalną, į pat žvaigždėtą dangų, o ji vis dar stovėjo, negalėdama atsikovoti, nedrįsdama prisipažinti sau, kad banditas pagrobė tuos nutrintus rublius, kuriuos

SNIEČKUS SKELBIA - YPATINGAS DĖMESYS RUSŲ KALBAI

Nuolat nusiskundžia „buržuaziniams nacionalistais“. Sunkiai vykdomi partijos nurodymai. Ką komunistų suvažiavime kalbėjo partijos vadovas.

V. ALSEIKA, Vokietija

Jau yra įprasta, kad kiekvienoje savo kalboje Antanas Sniečkus aštriais žodžiais puola vadinamuosius „buržuazinius nacionalistus“, nusiskundžia sunkiai vykdoma kova prieš „atgyvenas“, prieš „religinius prieštarius“. Komunistų partijai dedant pastangas komunistini krašta, tenka daug dėmesio skirti komunistinei propagandai, agitacijai arba, kaip vadinama, ideologiniam darbui. Jis sunkiai vyksta, ir partija vis nusiskundžia įvairiais kliuvimais. Panašiai buvo ir su Sniečkaus atskaitiniu pranešimu, kurį jis padarė Lietuvos komunistų 13-me suvažiavime Vilniuje rugšėjo 27 d.

Nuolatiniai nusiskundimai

Meskime čia vieną kitą žvilgsnį į kai kurias Lietuvos partinio ir valdžios vadovo teigimus, nusiskundimus bei tikrovės kons tatavimus.

Religijos prietarai... Jie vis neduoda ramybės Sniečkui. Jis griežtai reikalauja stiprinti kovą su Bažnyčia, tačiau drauge įspėja, kad nebūtų pažeisti tikinčiųjų jausmai...

Buržuaziniai nacionalistai nuolat ir nuolat kovoja prieš Lietuvos tautą ir jiems turi būti skelbiama kova — štai antrasis vis kartojamas Lietuvos komunistų teiginys. Šį kartą Sniečkus daugiau dėmesio skyrė istorijos veikalų autoriams Lietuvoje. Jis vėl pasiskė prieš praeities idealizavimą. Savo kalboje Vilniuje susirinkusiems komunistams Sniečkus puolė tuos lietuviškuosius istorikus ar

sugrūbusia ranka iškraptė iš slėptuvių — po balkiu ar senoje kraime skrynioje jos vaikų tėvai ir motinos. „O vis tik aš nepakiliau rankų aukštyn“ — kažkur giliai pasamoneje dilgtelejo mintis. Nuo tos menkutos pergalės tarsi pasidare lengviau. Ji apsisuko ir koją už kojos patrankė atgal. Skubėti pas vedėją nebuvo prasmės.

Tai gi savaime aišku, kaip ūkininkai Marceli „aukojo“. Aišku, kas būdavo tiems, kurie „neaukojo“. Tą sykį partizanas išgelbėjo ūkininkų pingus, kuriuos sau rinko vyresnis brolis rusas.

Bolševikai meluoja ir juodina mūsų brangius didvyrius. Mes turime pasauliui parodyti faktus. Turime turėti „Partizanus“ anglų ar vokiečių kalbomis.

A. L. Kanada

pseudoistorikus, kurie Lietuvoje išleistose knygose, anot Sniečkaus, idealizavo lietuvišką 19 amž. pabaigos ir 20 amž. pradžios „buržuazinį nacionalinį judėjimą“, kurie esą, į pirmą vietą kėlė liberalinės lietuvių „buržuazijos“ veikėjus, vaidinusius vadovaujamą vaidmenį „Aušroje“ ar „Varpe“.

Lietuvos istorijos, literatūros ir kitų visuomeninių mokslų darbuotojams teko aštrūs žodžiai dėl to, kad jie, girdi, nekritiškai prima senas tų „nacionalistų“ koncepcijas. Panašiai kaip ir ankstesniais metais, kai Sniečkus savo taikniais pasirinkdavo vieną kitą istoriką, pedagogą ar rašytoją, šiais metais Vilniaus suvažiavime toji „garbė“ atiteko J. Jurginiui dėl jo parašytų istorijos vadovėlių. Didžiausia Jurginio nuodėmė — jo veikaluose pasireiškias praetis idealizavimas. Tuo tarpu, Sniečkus teigia, istorijos, literatūros mokslai turi daugiau padėti auklėti darbo žmones „tautų draugystės, so-

liu ir ištvermės, kaip vadinama, „aukojo“. Aišku, kas būdavo tiems, kurie „neaukojo“. Tą sykį partizanas išgelbėjo ūkininkų pingus, kuriuos sau rinko vyresnis brolis rusas.

„Aš klausau!“, ištare jis prisilėgtu balsu. Paskutinį kartą paspaudęs savo verkiandios motinos, tėvo, brolių rankas, Petras Kudrinas apleidė tėvų namus. Taip ir baigėsi jo primicijų šventė. „Atidarykite vartus!“, isakė ūkininkas, žinodamas kad sūnus jau pasiekė saugią vietą. Po kelių minučių, garsiai šūkaudama, minia įsiveržė į erdvę kiemą. „Seni, kur paslėpė kunigą?“, rėkė jie. Šis, ramiai purtydamas galvą, atsakė:

„Čia nėra jokio kunigo. Jei norite, galite daryti kratą namuose ir visuose trobesiuose!“. Visą valandą revoliucionieriai kratė kiekvieną ūkio trobą, kiekvieną kampe. Kadangi visos jų pastangos buvo bergėžios, tai dabar įtūžė užsipuolė burmistrą, juos čia atvedusi.

„Kunigas pabėgo!“, išbalės stenėjo šis. „Netiesa, net šio nebūtų pasprukęs mūsų nepastebėtas“, puolė ji minia. Pagaliau įsiveržėliai, mūrmėdami ir nieko nepesė, išėjo iš kiemo.

„Jūs dar man užmokėsite“, grasino burmistras tėvui ir jo sūnams, kurie šypsodamies žiūrėjo į jį. „Niekio, jūs mane paminsite!“, dar kartą pagrasino, baisiai nusikeikdamas. Užpakalyje jo su triukšmu užsėdare vartai.

Triukšmas pamažu nurimo. Raudonieji banditai buvo kieme viską išgriovę ir išvartę. Tačiau nuostoliai nebuvo dideli. Tėvas su sūnėmis greitai viską sutvarkė.

Namuose prieš Marijos paveikslą klūpojo ūkininkė ir meldėsi už savo sūnų, kuris, kaip stovi, viską palikęs, turėjo pabėgti.

Is naujojo klebono palaiminimo nieko neišėjo, nes net ne zakristijonas nepasirodė. Neatėjo nė vienas ministrantas.

Petras Kudrinas ilgai klaidžiojo po kalnų mišką. Neapsakomas liūdesys apėmė jo sielą. Štai, koks jo primicijų dienos galas! Jis, tartum žvėris, išvartas iš namų! Išmestas, kaip Dievo pamirštasis. Bėga nuo

Komunistai Lietuvos žmones (Nukelta 4 psl.)

Suomijos prezidentas, Urho Kekkonen, sveikinasi iš automobilio Los Angeles mieste, Cal., ir nutarė baigti 16 dienų kelionę Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kaip buvo numatyta, nors Sovietų Sąjunga reikalauja, kad Suomija įsijungtų į gynybos paskalbėjimų „prieš galimą užpuolimą iš Vakarų Vokietijos ir jos sąjungininkų pusės“. Maskva sąjungininkus turi galvoti šiaurės Atlanto sąjungos (Nato) valstybes.

cialistinio internacionalizmo dvasia“.

Neklauso partijos...

Jau eina 22-ji bolševikinio režimo Lietuvoje metai, bet... vis nepavyksta komunistams suurtiškinti tas „buržuazinio nacionalizmo liekanas“ ir juo labiau, kad partinės organizacijos turi, pasak Sniečkaus, galingas priemones, kaip tūkstantčius agitatorių, spaudą, radiją.

NELAUKTAS SMUGIS STALININKAMS

„Nutarta“ iš partijos pašalinti stalinistus

GEDIMINAS GALVA

Net dvi savaites užsitęsęs Antroje kaltininkų eilėje patekompartijos suvažiavimas perkūno smūgius taikė bejėgiams Stalino bendrams. N. Chruščevas pradėjo priešpuolį atskaitiniame pranešime spalio 17 d. Pirmiausia jis pasmerkė Stalino kultą, paskelbė Lenino laisvą, kuriame aptariamas Stalino grubumas ir asmens menkavertiškumas, nors jis vakarų pasauliui jau senai žinomas ir plačiai aiškino stalininkų sambūrio kėslus 1957 m. įsigalėti valdžioje. Anuomet stalininkų sambūrio branduolį sudarė Molotovas, Kaganovičius, Vorosilovas, Malenkovas, Bulganinas, Pervuchinas, Saburovas ir Sepilovas.

Zukovo „avantiūra“

Maršalą Zukovą pakaltino avantiūrizmą atitraukti ginkluotąsias pajėgas nuo partijos ir priešpastatyti tarybinę armiją partiniam vadovavimui. Atmetusi subankrutavusius frakcinius, intrigantus, karjeristus, partija dar glaudžiau sutelkė savo eiles.

Prie Zukovo suvažiavime nebegrižo, nes visai neįtikėtina, kad jis derybų keliu būtų norėjęs įvesti karinę diktatūrą ir nušluoti kompartiją. Stalininkai sulaukė daug kaltinimų: jie kenkė komunistiniam sąjūdžiui, teroristai, Sergejus Kirovo ir eilės kitų komunistų žudikai, ūkinės veiklos stabdžiai, leninizmo žalotojai...

Organizuotas priešpuolis

Stalininkų puolimas buvo gerai apgalvotas ir iš anksto aptarta jo taktika. Prieš stalininkus dang kalbėta. Kiekvienas kalbėtojas turėjo atlikti savo paskirtį. Chruščevas puolė Stalino ir jo sistemą, Mikojaną siekė galutinai sugriauti Molotovo, Sovietų imperialistinės politikos įgyvendytojo ir Pabaltijai pavergtį, autoritetą. Anais laikais jis sulaukė pasmerkimo ne iš priešu, bet iš savosios partijos ir savo vardo įamžinimo. Tačiau jis sulaukė pasmerkimo ne iš priešu, bet iš savosios partijos ir savo vardo įamžinimo. Tačiau jis sulaukė pasmerkimo ne iš priešu, bet iš savosios partijos ir savo vardo įamžinimo.

Antroje kaltininkų eilėje pateko Kaganovičius ir trečioje Malenkovas. Kiekvienas kalbėtojas surado vis ką nors naujo apie juos pasakyti. Ir nedalyvaujant suvažiavimo užkulisuose, aišku, kad kompartijos sekretoriatas ne tik parinko kalbėtojus, pateikė jiems reikalingos medžiagos, bet ir nurodė kada žodžio prašyti ir ką pasakyti.

Ram čiai iš šalies

Dar suvažiavimui nepasibaigus jau buvo atspausdintos N. S. Chruščevo kalbos ne tik visuose partijos dienraščiuose, bet išleistas atskira knygelė 5 mil. laidoje. Spauda, radijas ir televizija kaitino atmosferą. Suvažiavimui net neužsiminus, spauda ėmė reikalauti su stalinizmu likučiais griežtai pasielgti. Stalino palaikai staiga perkeltami į Kremliaus kriptą sienoje, kurioje palaidota daugelis Stalino priešu. Pravda spalio 21 d. reikalauja, kad stalininkai būtų pašalinti iš kompartijos. Suvažiavimas paskutiniame posėdyje paskubomis, nors laiko gana daug turėjo, nutarė iš partijos narių sąrašo išbraukti Molotovą, Kaganovičių ir Malenkovą. Mažesnes žveles, jei jų kompartijoje yra užsilikę, Chruščevas išgaudys vėliau.

Kuris vaidinimo tikslas?

Vakaričių spauda, kai didžiajame Kremliaus teatre pradėta stalininkų drama, pasidžiaugė: štai, Sovietuose atsirado opozicija valdančiai partijai. Net atsargieji anglai ėmė panašias prielaidas daryti.

Kai 1956-57 m. kova tarp Chruščevo ir Molotovo atskaklų buvo baigta ir kompartijos centro komitetas 1957 m. birželio mėn. nutarė, Molotovą, Kaliną ir jo sistemą, Mikojaną siekė galutinai sugriauti Molotovo, Sovietų imperialistinės politikos įgyvendytojo ir Pabaltijai pavergtį, autoritetą. Anais laikais jis sulaukė pasmerkimo ne iš priešu, bet iš savosios partijos ir savo vardo įamžinimo. Tačiau jis sulaukė pasmerkimo ne iš priešu, bet iš savosios partijos ir savo vardo įamžinimo.

„Aš klausau!“, ištare jis prisilėgtu balsu. Paskutinį kartą paspaudęs savo verkiandios motinos, tėvo, brolių rankas, Petras Kudrinas apleidė tėvų namus. Taip ir baigėsi jo primicijų šventė. „Atidarykite vartus!“, isakė ūkininkas, žinodamas kad sūnus jau pasiekė saugią vietą. Po kelių minučių, garsiai šūkaudama, minia įsiveržė į erdvę kiemą. „Seni, kur paslėpė kunigą?“, rėkė jie. Šis, ramiai purtydamas galvą, atsakė:

„Čia nėra jokio kunigo. Jei norite, galite daryti kratą namuose ir visuose trobesiuose!“. Visą valandą revoliucionieriai kratė kiekvieną ūkio trobą, kiekvieną kampe. Kadangi visos jų pastangos buvo bergėžios, tai dabar įtūžė užsipuolė burmistrą, juos čia atvedusi.

„Kunigas pabėgo!“, išbalės stenėjo šis. „Netiesa, net šio nebūtų pasprukęs mūsų nepastebėtas“, puolė ji minia. Pagaliau įsiveržėliai, mūrmėdami ir nieko nepesė, išėjo iš kiemo.

„Jūs dar man užmokėsite“, grasino burmistras tėvui ir jo sūnams, kurie šypsodamies žiūrėjo į jį. „Niekio, jūs mane paminsite!“, dar kartą pagrasino, baisiai nusikeikdamas. Užpakalyje jo su triukšmu užsėdare vartai.

Triukšmas pamažu nurimo. Raudonieji banditai buvo kieme viską išgriovę ir išvartę. Tačiau nuostoliai nebuvo dideli. Tėvas su sūnėmis greitai viską sutvarkė.

Namuose prieš Marijos paveikslą klūpojo ūkininkė ir meldėsi už savo sūnų, kuris, kaip stovi, viską palikęs, turėjo pabėgti.

Is naujojo klebono palaiminimo nieko neišėjo, nes net ne zakristijonas nepasirodė. Neatėjo nė vienas ministrantas.

Petras Kudrinas ilgai klaidžiojo po kalnų mišką. Neapsakomas liūdesys apėmė jo sielą. Štai, koks jo primicijų dienos galas! Jis, tartum žvėris, išvartas iš namų! Išmestas, kaip Dievo pamirštasis. Bėga nuo

(Bus daugiau)

SVEČIUOSE PAS ALKOHOLIKUS

Gurkšnijoje kava, susėdę prie neapdengtų medinių stalų. Septynetas alkoholikų ir šių eilučių autorius, atkaklus pieno gėrėjas. Kalbėjau su pardavėju, raštininku, šoferiu, virtusiais alkoholikais ir dabar atvykusiais susitvarkyti į Chicago Alcoholic Treatment Center, 3026 S. California Ave. Jie kalbės ir pasakojo, kaip čia dieną praleidžia:

— Gailestingoji sesuo mus prikelia 6 val. ryto. Apsiprausi, susitvarkai lovą ir eini pusryčiauti, kur gauni vaisių, kiaušinių, košės, pasipirgintus duonos, dribsnių, kavos, pieno. Tada — valome patalpas, einame gimnastikuoti ir prasideda grupinė terapija. Pietums gauname sriubos, mėsos su daržovėmis, vaisių, saldžiosios, kavos ar pieno. Tada turime laisvalaikį. Jei oras giedras, einame į lauką lošti beisbolo, futbolo, mėtyti pasagas. Viduje turime dvi televizijas, knygyną, garsintuvais perduodamą radijo muziką.

Vienas nubėgęs atnešė menu, kuriame parašyta, kad tą dieną vakarienei duos vištienos sriubą, kepenų su bulvėmis ir salotomis, slyvų kompotą, duoną su sviestu ir kavos, arbatos, pieno. Maistas esąs geras. Tris dienas savaitėje gali ateiti lankytojai. Galima rašyti laiškus ir kalbėtis telefonais. Išbuvę 2 savaites, gauna leidimus aplankyti naminius, bet turi grįžti iki 9 val. v. Leidžiama išvykti į Alcoholic Anonymous susirinkimus ir grįžti tik apie 12 val. nakties, bet tik jei kas atvažiuoja mašina paimiti ir mašina parveža.

— Atrodo, kad jūs visi čia esate draugiški.

— „No troubles“, — tvirtai atsako jie. Džiaugiasi, kad gydytojai jiems stengiamasi padėti surasti darbą. Amerikos Legiono nariai atneša drabužių, batų, net ir čia organizuoja bingo. Yra tokia pramoginė dirbtuvėlė, kur mokomasi gaminti pinigines, diržus, keramikos ir vario gaminius.

Maistas geras, nieko nereikia mokėti už išlaikymą, nei už gydymą, tik cigaretėmis reikia patiems apsirūpinti. Gauna balninius ir skalbinius. Ir dabar jie visi buvo apsilavę žaliais marškiniais su prisegta prie krūtinės kortele — su vardu ir lovos numeriu.

— Kaip jūs nusprendėte į šią įstaigą ateiti?

— Turėjome draugų, kurie buvo gėrėjai. Čia atėjo išsigydyti. Ir mums patarė čia atvykti. Kitus atsiuntė iš Veteranų ligoninės. Matot, iš mūsų kai kurie jau pasidarė profesionaliai girtuokliai. Čia ateiti patys apsisprendi, o prima psichiatras, pasitaręs su daktaru. Kartą buvau, jau nebegalime čia vėl grįžti, o tai kitas girtuokliautis ir nuolat čia atsidurti. Jei išleidžia namiškių aplankyti ir jei grįžtant užuostų svaigalų kvapą, tai iš šios gydymo įstaigos pašalinu. Išsigydyjusiems išeinant, pataria visai alkoholio neimti į burną, jungtis į Alcoholic Anonymous draugiją.

Vienas iš kambarių buvusių — linksmesnis. Jis garsiai prataria:

— Aš esu aukštos klasės alkoholikas. Aš nesivilioju pūve...

— Kaip priėjote įsitikinimą, jog turite mesti gėręs?

— Gėrimas žmogų išvargina. Nubundi — visas drebi. Griebiesi butelio. Prieni haliucinacijų. Rodos, matai, kad tavo

kojas griaužia žiurkės, kandžioja vapsvos. Taip matai, kaip dabar kad jus. Ateina mintys ir nusižudyti. Tai vėl švysteli skaidresnė valandėlė, ir tada aš pats, bijodamas, bėgau pas šeimininkus, kad mane surišų, — pasakojosi vienas, pridėdamas, kad reikėjo jam duoti deguonio, jog atsigautų. Šeimininkai, jo prašomi, buvo jį surišę.

— Kaip pasidarė alkoholikas?

— Pamažu, pamažu pradėti nuolat gerti. Lieki be valgio ir be miego, apsilieidi, nebegali nuo gėrimo susilaikyti.

— Kokį duotumėtė patarimą, kad kiti netaptų alkoholikais?

— Geriausia visai negerti. Kas pastebi, kad nebeišlaiko saiko, nebelsi svaigalų.

— Kaip planuojate savo ateitį?

— Nebegerti. Dalyvauti Alcoholic Anonymous sąjūdy, rasiti užsiėmimą, būti užsiėmusiam ir laisvalaikį.

Tie alkoholikai džiaugiasi, kad yra kapelionas, kuris nuširdžiai dirba, atvykdamas pasikalbėjimams. Gailestingosios seselės jiems irgi parodo daug nuosirdumo. Sutikta lietuvė galėtinga sesuo Birutė Sabalienė pasakojo, kad čia pacientai tiesiog ieško asmens, su kuriuo galėtų išsiskirti, išsipažinti.

— Ar nebaisu jums čia alkoholikų apsuptoms? — klausiu.

— Nė kiek. Šie ramūs ir nuo širdies, patys nori pasitaisyti. Malonu žmogui padėti vėl pakilti į normalų gyvenimą. J. Pr.

Mažieji lietuviai traukia lėmėjimų bilietėlius Montessori dr. J. Pr. mady parodoje Jaunimo Centre spalio 29 d. Iš kairės — Linas Pauzuolis, Irena Norušytė ir Emilija Pauzuolienė.

Dėmesys rusų kalbai — Sniečkus

(Atkelta iš 3 pusl.)

siekia auklėti „tauty draugystę“ ar „tarybinio patriotizmo dvasią“. Dabar vis labiau keičiamas mintis, kad tenka stiprinti auklėjimą „socialistinio internacionalizmo dvasia“. Tai dvasiai skiepyti Lietuvos komunistai randa visą eilę formų, pvz. bendravimas su kitomis „broliškomis“ respublikomis, pasikeitimai menininkais, studentais, toliau — ryšių stiprinimas su Raud. Armijos kariais...

Rusinių priemonės

Tačiau to dar nepakanka. Sniečkus savo kalboje priminė naująją kom. partijos programą, kuri numato Sov. S-ję „tollesnių nacių suartėjimą ir višakų jų vienybę“. Šiam procesui turės ateiti į pagalbą visos komunistų ideologinės darbas, tad ir dabar šaukiama, kad internacionalinis auklėjimas privalo būti stiprinamas kasdieniniame gyvenime. Komunistai pasigauina ir kitą programos vietą kurioje teigiama, kad „nacionalinės formos ne sustingsta, o kinta, tobulėja“. Be to, prognozuojama, kad rusų kalbos mokymas Lietuvos mokyklose numatomas toliau gerinti, Sniečkus iškelia tai, kas jau aiškiai kalba apie pasiryžimą, matyti, gavus reikiamus nurodymus iš Maskvos, dar daugiau rusinti kraštą. Jis, štai pabrėžė: „Lietuvos darbo žmonės turi dar plačiau mokytis rusų kalbos... Ypatinę dėmesį reikia skirti rusų kalbos mokymui kaimo vietovėse... Taigi, nacionalinės formos tikrai palaipsniui kinta ir ar tiktai stebėtis, kad tas kintėjimas, laikui atėjus, galės parodyti ne tik kalbą, bet ir raštą?

Karolis Trumpis

Abstrakcija

PER PARYŽIŲ IR NEW YORKĄ Į ČIURLIONIO GALERIJĄ

Šį šeštadienį Čiurlionio galerijoje atidaroma australų, latvių ir ukrainiečių dailininkų meno paroda. Viso bus išstatyti 84 kūrinių, atstovaujančių įvairius stilius ir žanrus. 11 paveikslų paskutinėmis dienomis iš Australijos lėktuvų atvežta į Chicago ir jie jau atgabenti į Čiurlionio galeriją.

Mūsų šios Čiurlionio galerijos vardas vis aukščiau kyla ir populiarėja, jis žinomas ir įtakingų sferose. Prisimenam su koki dideliu pasisekimu praėjusį pavasarį praėjo dail. V. Vizgirdos iš Bostono paroda, gi šį rudienį dail. A. Tamošaitienės parodą toje pačioje galerijoje

aplankė net 1,000 žmonių ir nuėjo nemažai paveikslų.

Čiurlionio galerijos direktorius dail. M. Šileikis australų dailininkų parodą taip apibūdina:

„Mes tikrai galime pabrėžti, kad daugiau kaip 80 meistrų, kai atliktų darbų, parodo ne tik jų formalistinę ir estetinę kokybę, bet ir dailininkų domėjimąsi filosofijos ir religijos problemomis.“

„Du kontinentai susitinka Čiurlionio galerijoje su skirtinga savo kūrybine išraiška modernio meno — surrealizme, kosminėje abstrakcijoje ir bendrai ekspresionizmo formose, pabrėždami reikšmingų formų universalumą.“

Australų dailininkų paroda yra kilnojama. Ji buvo nuvežta į Paryžių, vėliau buvo išstatyta New York'e ir kitų miestų meno galerijose. Parodose žmonės nemažai paveikslų nupirko.

tad jų skaičius sumažėjo. Todėl Chicagoje, Čiurlionio galerijoje prie parodos prijungti ir Chicago latviai bei ukrainiečiai — jauni dailininkai, baigę meno mokyklas vakarų šalyse ir turį savo vardus.

Aną vakarą nuvykau į Čiurlionio galeriją tik ką atvežtų paveikslų pasiūlyti. Tikėjau, tuose paveiksluose rasti neįkandamą žiūrovui abstraktą, kuris dabar ypač populiarius vakaruose besimokančių ir kūriančių jaunųjų dailininkų tarpe.

Dail. Z. Kolba, ALM klubo įžaliotinis Č. G., kuris dieną naktį praleidžia besirūpinamas šiaja meno šventove, man aprodė visus 84 kūrinius.

Du kontinentai, kuriuos tau tybės dalyvauja šioje parodoje. Australai išsiskiria, nes jų modernizmas ir abstraktizmas yra nuosaikūs ir net malonūs. Į paveikslus tikrai miela žiūrėti. Tuo tarpu Amerikos mokyklas baigę latviai dailininkai visai nebesuprantami. Jų nedaug, tad ir nesudaro pagrindo šiai parodai. Esmė vis tiek prasimuša australų nuosaikumas. Saviti ir ukrainiečiai, jų kai kuriuose paveiksluose net sugrįžtama į realizmą.

Dail. Z. Kolbos žodžiais, kiek viena galerija yra mokykla. Tegul lietuviškoji visuomenė šį kartą kuo gausiausiai ateina į Čiurlionio galeriją susipažinti su visomis meno kryptimis ir srovėmis, kurios šioje parodoje atstovaujamos, palyginti mūsų lietuvių dailininkų kūrybą su kitų tautų dailininkų kūrinių.

Idomu, kad į šios parodos atidarymą atvykęs net 40 amerikiečių meno galerijų atstovų.

Gyvenimo spygliai mus draskydami paskleidžia mūsų meilės kvėpimą. Šv. Teresė Vaik. Jėzaus

Adv. Mack. paskirtas solicitorium

Wilkes-Barre, Pa. LRKSA vi ceprezydentą adv. Thomas E. Mack-Mikelionį Luzerne apskrities komisijonieriai paskyrė Clerk of Courts viršininku W. P. Gunster padėjėju ir solicitorium. Pareigas pradėjo eiti spalio 1 d.

Adv. Mack šių metų pavasarį pirminiuose balsavimuose nepriklausomai kandidatavo, kaip republikonas, Luzerne apskrities Orphans Court teisėjo vieton ir surinko per 20,000 balsų. Tai buvo pažymėtinai didelis skaičius balsų, nors abiejų partijų komitetai buvo sudarę reguliarius sąrašus, už juos agitavo ir rėmė.

Adv. Mack Susivienijimo vi-

ceprezydentu buvo išrinktas pe-reitų metų seime įvykusiam Wilkes-Barre.

Kentėjimas yra tai dieviška die-ta, kuri nors ir yra nemaloni žmonėms, bet kurią Dievas skiria kaip gerą, nors ir kartų, vaista tiems savo vaikams, kurie Jam yra brangiausi. — Iz. Walton

SOPHIE BARGUS RADIO SEIMOS PROGRAMOS

Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-madienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. Šeštadienį vis ir sekmadienį 8:30-9:30 val. ryto. Vakaruose pirmą 7 val. vak. Anglų kalba: kasdien nuo an-tradienio iki penktadienio 7:30 val. vakaro.

VISOS PROGRAMOS IS WOPA

1490 kil. AM ir 102.7 mg. FM

Tel. HEmlock 4-2413

7159 So. Maplewood Ave.

Chicago 29, Ill.

KVIECIAME PRADėti TAUPYTI PAS MUS!

51% MOKAME UZ 54 BŪNŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalines valdžios agentūras. KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 So. 49th Court
Cicero 50, Ill.
JUOZAS P. GRIBIAUSKAS, sekretorius
Tel. Bishop 2-1397

Buvę „PALANGOS“ restorano savininkai ir įkūrėjai, Marija ir Juozas Ročkaitai, šiomis dienomis atidarė naują restoraną:

GINTARAS
2151 West Cermak Road
Chicago 8, Illinois
Telefonas Virginia 7-8179

LIETUVISKI VALGIAI, KAIP JŲS MEGSTATE!
Marija ir Juozas Ročkaitai kviečia visus buvusius ir naujus klientus aplankyti juos naujoje vietoje. Lauksime visų!

Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 8 val. vakaro
Sėkmadieniais nuo 11 v. ryto iki 8 val. vakaro

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliktus nuo pragyvenimo pinigų taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, išsigimimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalingams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

Automobiliams vieta greta mūsų įstaigos

PATIKRINKIT AUTOMOBILĮ PAS PRITYRUSIUS MECHANIKUS

VISŲ FIRMŲ AUTOMOBILIŲ STABDŽIŲ (Relinings) nuo \$14.95 iki \$17.95
TRANSMISIŲ PERDIRBIMAS (OVERHAUL) DARBAS \$50.00
MOTORO PAGRINDINIS REMONTAS, „BODY WORK“ IR DAZYMAS
KIEKVIENAS DARBAS GARANTUOJAMAS 90 DIENŲ.
Parduodame įvairių firmų 1935–1960 m. automobilius gerame stovyje ir su garantija

WESTERN AUTO SALES & SERVICE (LIETUVIŲ MONE)

4318 South Western Avenue
Telefonas — Lafayette 3-1790

VANDER WAGEN
ANGLYS
SINCLAIR ALYVA
4552 West 63rd St. PORTSMOUTH 7-8020

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store
5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
NOVEMBER — LAPKR. 2, 3, 4 D. D.

METAXA FIVE STAR GREEK BRANDY	Fifth	\$5.79
MOHAWK FIVE STAR BRANDY	Fifth	\$3.49
COEUR DE FRANCE CHAMPAGNE COGNAC	Fifth	\$4.29
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth	\$4.89
CINZANO VERMOUTH. Dry or Sweet.	Fifth	\$1.39
POPULAR BRAND OF FLAVORED LIQUEURS BLACKBERRY, CHERRY, APRICOT, CREME DE CACAO	Fifth	\$2.98
PIERRE CARTIER 1957 FRENCH WINES MEDOC - GRAVES - BARSAC, SAUTERNE, ST. EMILION	Fifth	\$1.39
IMPORTED ITALIAN SPARKLING WINES ASTI SPUMANTI, NEBBIOLO, LACRIMA CHRISTI	Fifth	\$3.39
KUHLUA IMPORTED COFFEE LIQUEUR	Fifth	\$4.98
LEMON ICE LIQUEUR	Fifth	\$3.79

LAPKRIČIO MĖN. 4-tą DIENĄ, 8-tą VALANDĄ VAKARO JAUNIMO CENTRE ĮVYKSTA

Pianisto Andriaus Kuprevičiaus Rečitalis

Nuoširdžiai kviečiame visus kuoskaitlingiausius dalyvauti.

Rengia — SANTAROS-ŠVIESOS FEDERACIJA

BILETAI GAUNAMI —
Marginiuose, 2511 W. 69th St.
J. Karvelio Krautuvėje, 3322 S.
Halsted Street.
Stangenbergo Kraut., 1447 S. 50
Ave., Cicero arba tel. HE 4-2606
Biletų kainos: \$4.00, \$3.00, \$2.00

PADEKIME EDVARDUI KATALINUI LAIMETI

Pirminiuose rinkimuose i Clevelando tarybą laimėjo Edvardas F. Katalinas. Galutini rinkimai įvyks lapkričio 7 d. Dėka lietuviams, kad 21 rajone (Ward), kuriam yra 30 skyrių, jis išėjo pirmuoju 17 skyrių. Lietuviai patys balsavo ir ragino kitus. Dabar yra likęs paskutinis bandymas. Tenka pasispausti — patiems dalyvauti rinkimuose ir paraginti kitus, kad dalyvautų rinkimuose ir balsus atiduotų 21 rajone (Ward) už Edvardą F. Kataliną. Patarkime tai padaryti ir savo kaimynams, kad ir ne lietuviams.

Kas galėtų prisidėti ir pagelbėti tam žygiui, prašoma kreiptis į Clevelando Lietuvių Demokratų klubo vald. pirm. J. Mull - Mulio, telef. UT 1-2345, ar vicepirm. J. Nasvytį, telef. IV 6-0877. L. Zvirkalnis

ATVYKSTA "KAROLIO TETA"

T. Brandon 3-jų veiksmų komedija Karolio Teta Kauno Valstybės Teatre turėjo labai didelį pasisekimą. Detroito Dramos Mėgėjų sambūris, vadov. ir režisuojamas Z. Arlauskaitės - Mikšienės, kalbamą komediją suvaidins Clevelande, Lietuvių salėje, lapkričio 11 d. Rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius.

Pakvietimai galima gauti pas skyriaus valdybos narius, galima užsisakyti ir telefonu: K. Ziedonis — LI 1-3726, L. Leknicka — PO 1-6508, Lietuvių Prekybos namuose ir Gražulo kraut. Vietos numeruotos. Patariama įsigyti pakvietimus anksčiau, nes yra galimybė pasirinkti norimas vietas, Po vaidinimo šokiai.

Valdyba

KAS ŽINOTINA APIE KUCHEL - LIPSCOMB REZOLIUCIJĄ

Lietuvių visuomenė nuoširdžiai domisi Kuchel-Lipscomb rezoliucija ir, rezoliucijos rėmėjų gretoms sparčiai augant, kartais pasigirsta reti, pavieniai balsai prieš tą rezoliuciją. Šiai rezoliucijai remti vykdomasis komitetas nutarė šiuo paaiškinimu kreiptis į Amerikos lietuvių visuomenę.

Kuchel-Lipscomb rezoliucijos esmė

Kuchel-Lipscomb rezoliucija kyla iš JAV-bių užsienio politikos principų, siekiančių ginti tautų apsisprendimo teisę, laisvę ir valstybinę nepriklausomumą. Praktiškai — rezoliucija yra JAV-bių politikos tęsinys. Pabaltijo valstybių atžvilgiu: rusų okupacijos nepripažinimas, Pabaltijo valstybių atstovybių Washingtono pilnateisiškumas ir tt. Kuchel-Lipscomb rezoliucija nėra, kaip kai kas klaidingai skelbia, JAV-bių partinės politikos padaras, nes ji pritaria abi partijos ir jų vadai. Taip pat ją remia įvairių politinių pažiūrų pabaltiečiai.

Rezoliucijos santykis su JAV visuomene

Kuchel-Lipscomb rezoliucijos rėmimas priklauso visai JAV-bių piliečių masei, solidariaujančiai su humanistiniais JAV-bių politikos siekais. Ta rezoliucija sutampa su Pabaltijo tautų siekais atstatyti savo demokratines valstybes, todėl Kuchel-Lipscomb rezoliucija ypatingai remtina amerikiečių, kilusių iš Pabaltijo kraštų. Lietuvių tarpe buvo reti ir klaidingai pranešimai, kad Kuchel-Lipscomb rezoliucijos rėmimas yra separatinė politinė veikla, griauianti įsivienusią tvarką. Tie pareiškimai terodo visišką demokratinės valstybės politinio darbo metodų nepažinimą.

Rezoliucijos rėmimo sistema

Kuchel-Lipscomb rezoliucijai remti spontaniškai susikūrė iniciatyvinė grupė, nes centrinės lietuvių institucijos, pritarusios rezoliucijos rėmimui, neįstengė nugalėti savo įprastos stagnacijos bei rasti dinamiškai veiklai naujų metodų. Kuchel-Lipscomb rezoliucijai remti komitetas — Americans for Kuchel-Lipscomb Resolution — sukurtas tik prarasti tą rezoliuciją ir nesivaržo dėl politinės veiklos su bet kuria organizacija. Teisiniu požiūriu rezoliucijai remti komitetas išleina už lietuvių visuomenės ribų, apjungdamas visus su rezoliucijos turiniu solidarizuojančius JAV-bių piliečius. Tad ir bet kuri tautinė organizacija į to komiteto veiklos lauką tegali įeiti tik jam tarkininkaudama. Skelbimai apie politinės veiklos separatizmą ir šiuo atveju yra komiteto teisinės prigimties nesupratimas ir visuomenės klaidinimas.

Šios rezoliucijos rėmimo nesitenkinama veiklos lokalizacija, bet ta veikla plečiama per visą kraštą. Steigiami rezoliucijai remti klubai lietuvių, latvių, estų ir amerikiečių tarpe. Šiuo būdu išnaudojama demokratinės valstybės prigimtis daryti spaudimą į Senatą ir Atstovų rūmus plačiosios visuomenės

Rezoliucijos istorikumas

Kuchel-Lipscomb rezoliucija yra pirmoji ir vienintelė, konkrečiai suformuluavusi, taikaus pavergtųjų tautų laisvės atstatymo pagrindus, perkeldama jų laisvės bylą su konkrečiai išvardintais reikalavimais į Jungtines Tautas. Šiai rezoliucijai lygios nebuvo ir todėl ji įeina į JAV-bių legislatyvinę organų rezoliucijų grandinę, kaip precedentas, kuriuo turės sekti ir kitos, tolygaus turinio. Tuo požiūriu ši rezoliucija yra istorinės reikšmės, pirmą kartą, per dūm išlaikyta Jungtinių Tautų chartos principuose ir JAV užsienio politikos dvasioje. Ironišku likimo žaismu Kuchel-Lipscomb rezoliucija pravedė pilvį per JAV-bių lietuvių visuomenę, išryškindama negausią mūsų myse grupę, kurioje vyrauja defetistinės nuotaikos, neleistinos kovoj dėl Lietuvos laisvės. Defetistų grupė lietuvių tautos gėdai ignoruodama Kuchel-Lipscomb rezoliucijos esmę, jos virš nacionališkumą, virš partiškumą ir gaivinantį veikimą į pridusintą Lietuvos laisvės bylą, emė agituoti prieš rezoliucijos rėmimą. Tačiau lietuvių tauta gerai žino, kad ji niekad nebūtų turėjusi bet kurių laimėjimų savo istorijoje, jeigu būtų klaidžiojusi visada abejojančių defetistų įtakoje. JAV-bių lietuvių visuomenė, darydama iš savo istorijos išvadas, gaivališkai remia Kuchel-Lipscomb rezoliuciją, tai liudija laišakai, pasiteiravimai, talkos pasiūlymai, gaunami vykdomajame rezoliucijai remti komitete.

Išvada

Išsiverždami iš siauros saviarpinės veiklos ženkime į JAV-bių vidaus ir užsienio politiką. Kuchel-Lipscomb rezoliucijos rėmimas yra aktyvus dalyvavimas JAV-bių užsienio politikoje. Tam mus įpareigoja

FIRST TIME OFFERED!

WE WILL DELIVER YOUR CAR TO ANY MAJOR U. S. CITY
Tel. RA 6-2684. Open Sundays
AUTO OWNERS
Drive a late model auto free to any Major City in U. S. A. Calif. — New York — Florida. Take your family and friends. Round trips arranged. Register now!

DE JOHNETTE DRIVE-A-WAY

27 E. Monroe Room 304

TELEVIZIJAS

paprastas ir spalvotas nebrangiai t. t. U. S. patarnav. vietoje \$3.00, už dirbtuvės darbą — \$10.00 ir dalyv. Pigių paveikslėlių lempas.

2549 W. 89th St. U. S. A. PR 6-1063

MOVING

F. KASPARAS
Viejoje ar toli — patyrusių sąžiningas, svarus patarnavimas
TO 3-1262 Cicero, Illinois

GRANT WORKS

ALYVA, ANGLYS
Sąžiningas patarnavimas.
Geriausios rūšies Anglys ir Alyva.

1546 So. 49 Ct., Cicero 50, Ill.

OLympic 2-9311
Adomas Bernadišius

K. Thalberg, 26 metų aktorės dukterė, su savo sužadėtinu akt. Anderson, 35 m., kuris vaidino filme "Bus stop". (UPI)

JAV-bių piliečio ir Lietuvos patrioto prigimtis.

Americans for Kuchel-Lipscomb Resolution Vykdomasis komitetas

L. Valiukas, E. Arbas, J. Ažuolaitis, A. Dabšys, A. Dotts, J. Gliuda, J. Jodelė, V. Kazlauskas, R. Kilmonytė, L. Lašas, K. Liaudanskas, J. Motiejūnas, dr. P. Pamataitis, J. A. Petruskas, A. Skirius.

DAINA CO

Sav. inž. A. Semenas
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3321 S. Halsted St. - CL 4-5665
Atd.: 9-6 pirm., ketv. 9-9. Sekm. užd.

PRECIN PHOTO STUDIO

4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.

MOVING

Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų

A. VILIMAS

3415 S. Litanica Ave.
Tel. FRontier 6-1882

GALITE UZSISAKYTI VAISTUS SAU AR SUJUNTIMUI

Community Vaistinėje

Kazimieras Kareckas, K. Ph., vais-tinės savininkas ir C. Ugianskis, R. Ph., tiksliai išpildo daktaro receptus ne tik vietinius, bet ir gautus iš Lietuvos.

COMMUNITY PHARMACY

(Lietuvių vaistinė)
5000 West 16th Street
Cicero 50, Illinois
Telefonas: OLympic 2-0951

Kunigas — gydytojas

Milwaukee, Wis., gydyd 37 metų žmones, išauginęs trijų vaikų, seimą ir sulaukęs 18 anūkų ir prieš

10 metų palaikęs savo žmoną, įstojo į benediktinų vienuolyną, baigė teologijos mokslus ir, eidamas 66 metus amžiaus, buvo išvestas kunigu Fidelis Collentine.

HEALTHY FOOD RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA
3236 South Halsted Street
Tel.: DAnube 6-9837
J. ir Pr. Bičiūnas
Chicago 8, Illinois

TINKAMI RŪBAI DUODA

GERĄ SAVIJAUTĄ

Pas mus yra didžiausias pasirinkimas rudeninių ir žieminių rūbų gerai žinomų firmų:

Botany "500", Groshire, Society Brand, Phoenix ir kitų.

Pirkę palatą, kostiumą ar švarką kiekvienas gaus gražią ir naudingą dovaną. Dovanų yra ir vaikams.

Krautuvė, kurioje mėgstą gražiai rengtis perka sau rūbus

Visi mūsų pardavėjai kalba lietuviškai

Atėję kartu tėvas ir sūnus, abu ras puikiausius sau rūbus. Krautuvė atidara vakarais iki 10 val. vak. pirmadieniais ir ketvirtadieniais, o sekmadieniais nuo 10 iki 4 valandos vakaro

H. SEIGAN

RŪBAI, SKRYBĖLĖS, BATAI IR KITI REIKMENYS
VYKAMS IR JAUNUOLAIMS

4630-32 South Ashland Ave. Tel. YArds 7-1272
CHICAGO 9, ILLINOIS

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

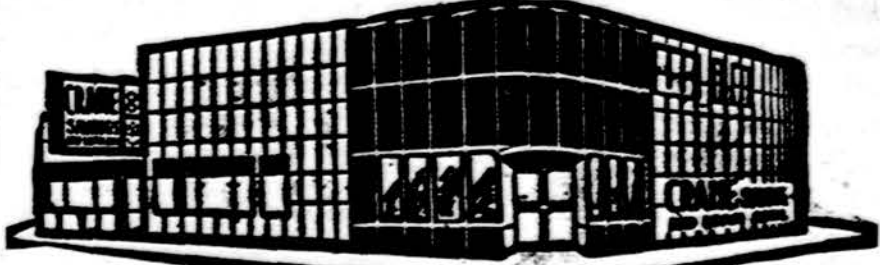
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, Prospect 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30, kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v. Sekmadieniais bei krautuvės atidarytos nuo 12 iki 5. Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidara tik 6211 South Western Ave. krautuvė.

KVIECIAME APLANKYTI NAUJAS PATALPAS!

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/4%

NESA INVESTAVIMO SĄSKAITOS

Mokami nuo vasario mėn. 1 d., 1960 m.
PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 d.
Pirmad. ir ketv. 9 v. r. iki 8 p. p.
ANTRAD. ir penktad. 9 v. r. iki 8 p. p.
SESTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

MŪS KOLONIJOSE

Grand Rapids, Mich.

VYSKUPO PAGERBTUVĖS

Rygos augzaliaras vysk. Juo zapas Rancans, gyvendamas Grand Rapids, jau nuo seno labai artimai bendrauja su vietos lietuviams. Ir štai, atsidėkojant vyskupui už nuoširdumą, Treškų, Kušlikų ir Kareckų iniciatyva, vadovaujant Custer vikarui kun. Ant. Treškai, buvo suruoštos iškilmingos pagerbtuvės jo 50-ties metų kunigystės sukaktyje. Spalio 22 d. Kušlikų šeimoje, dalyvaujant lietuviams kunigams ir visuomenei, vysk. Rancans teikėsi papasakoti savo ilgų metų

praecties darbus ir rūpesčius esant jam aukštoje Bažnyčios hierarchijos ir Latvijos viceprezidento pareigose. Prisimin-ta graži ir darbinga praectis, puoselėjant lietuvių ir latvių broliškus santykius. Vyskupui sugiedota ilgiausių, laimingų, metų ir įteikta raudonų rožių puokštė, — visų dalyvių bendra dovana, prie kurios ypae žymiai prisidėjo nuolatinė lietuviškų reikalų rėmėja, Draugo romano konkurso mecenatė A. Andriulienė. Tarp nuskambėjusių dainų, gražioje nuotakoje visi nuoširdžiai linkėjo ekselencijai sulaukti garbingo grįžimo į numylėtą Latviją.

V. L.

Išpardavimai ir garantijos

VYTAUTAS ČIAUSKAS.

Kiekvienas iš mūsų pirkdami susiduriame su "gamintojo siūloma" — "patariama", "reguliuojama", "katalogine", ankstyvesniaja", "normalia", "dabartinė", "originalia", "pilna", "žemiau savikainos" ir dar kitokiais vardais vadinamomis prekėmis kainomis. Kai kurioms prekėms jos visos reiškia vieną ir tą patį — yra daugiau ar mažiau dirbtinės, išpūstos. Šitas kainų pavadinimų įvairumas ypač apsvaigina panaudojamas išpardavimams, kurie pasidaro tokie dažni, kad prekybininkai ir skelbimų agentūros turi nemažų sunkumų, ieškodami patrauklaus vardo, kuris dar veiktu pirkėją.

Lyg "baltoji savaitė"

Lietuvoje kiekvieną vasarą turėta vadinamoji "baltoji savaitė", kurios metu sumanios šeimninės, mokėdamos žemesnes kainas, apsirūpindavusios paklodėmis, rankšluosčiais, užvalkalais ir kitokiomis šios rūšies tekstilės prekėmis. Gi žiemą Kaune būdavo įvairių leidinių kelių išpardavimas. Tuo metu, kad ir neturintys pinigų pertekliaus, tačiau besidominčiam spausdintu kūriniu žodžiu, būdavo auksinė progą įsigyti ir gana vertingų leidinių, mokant už knygą dažnai tiek, kiek kaštudavęs pakelės popierus. Bet tai ir viskas.

Čia gi tų išpardavimų turime begales. Jų vardai surišti su naujos krautuvės atidarymu, su tariaimu ar tikru jau veikiančios krautuvės likvidavimu, metų laikų pasikeitimu, religinių ir tautinių švenčių progomis (išskyrus religines šventes daugumos pačių krautuvė savininkų), krautuvės metinės sukakties proga, o ir visokiomis kitokiais, net patį visokių progų neturintais, atvejais.

Yra krautuvė, kurios normalaus prekiaavimo, be "išpardavimų", kaip ir neturi. Kai kurios jų aktyviai užsiima laisvus vien tik kainų skelbimais, masiniais, praėjusių pasakiusiomis nuolaidomis, išreikšiomis tik procentais, kurie nieko nesako apie kainą, nuo kurios ta nuolaida daroma. Tiesa, ne ką daugiau pasako ir maisto produktų krautuvės dažnai matomos etiketės ant dėžučių, su gamintojo iš anksto atspausdinta kelių centų nuolaida, niekada nenuradant, nuo kurios kainos tie centai "do vanaojami".

Išpardavimų nauda

Kodėl išpardavimai daromi? Yra daugelis priežasčių ir tikslų, dalinai atspindinčių jau pačiuose jų pavadinimuose, bet pagrindinis jų — tai paskutinės pastangos ir noras parduoti papildomą prekių kiekį, kurio nor malū būdu krautuvininkas jau nebeturi vilties pirkėjui įsiūlyti. Šio tikslo siekdamas, jis griežtai ir nepaprastų priemonių. Dažniausiai naudojama pernešų aktyvius kainų palyginimas, o kartais net tiesiog nuodoma suma, kurią pirkėjas galėtų sutaupyti, jei pirtų kaip tik šiuo metu.

Tikra tiesa, kad sumanus pirkėjas gali įsigyti prekę pigesne kaina, ypatingai tada, kai toks išpardavimas yra daromas gerą vardą turinčios krautuvės, nedažnais, bet gana pagrįstai pagrindą turinčiomis progomis (posezoninis išpardavimas). Gi daugeliu atvejų, kada prekė nepažįstama ir nežinoma krautuvė dar siūlo ją žemiau savikainos, atsargus pirkėjas turėtų atsiminti ana garšų, įspėjantį ir nevien politikai tinkantį, posakį — "Bijau danajiečių, net ir dovanas nešančių".

Atsargumas išpardavimo metu

Jeigu bet kada perkant verta gerai apsižiūrėti, tai išpardavimų metu reikalinga ir naudinga būti ypatingai atsargiam. Šitas atsargumas turi būti proporcingas pasiūlymo patrauklumui. Visiškai nepatartina naudotis aiškaus pagrindo neturintais išpardavimais krautuvės, kuri juos vykdo visą laiką (čia neturima galvoj diskonto krautuvės) ir peršai kainų palyginimo pasakiusią skurtumą, taikoma visoms turimoms prekėms.

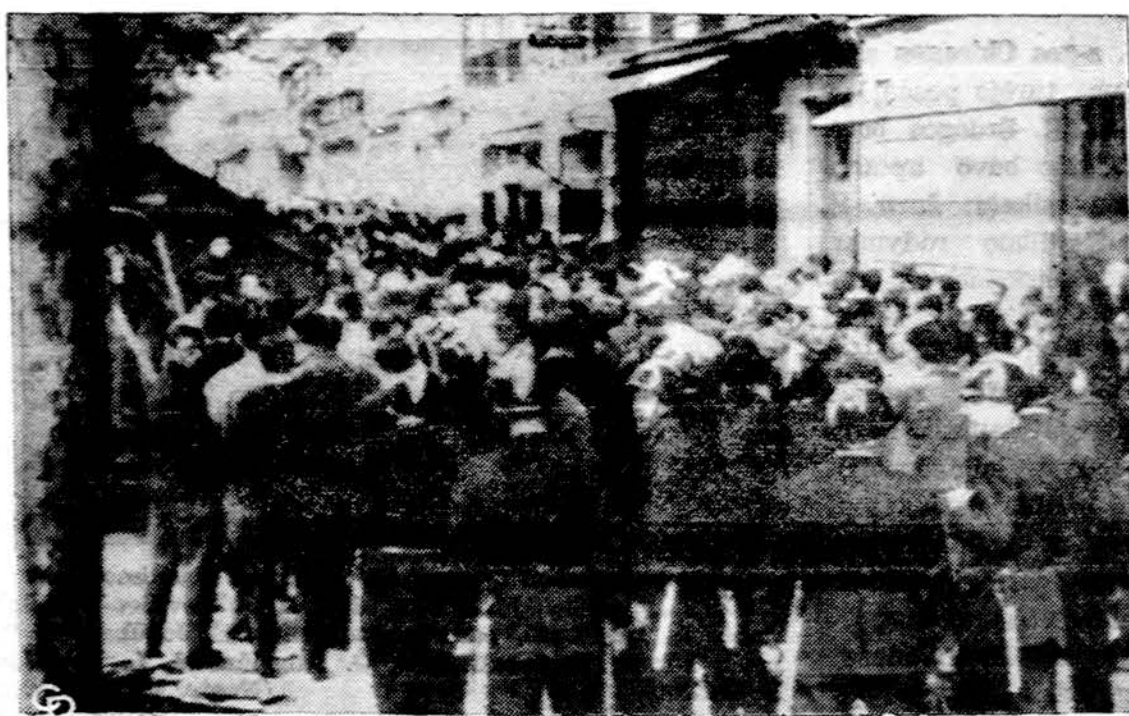
Daugeliu yra tekę girdėti vadinamus "vieno cento" išpardavimus. Jie taikomi tik atskiroms prekėms. Tačiau reikia gerai apsižiūrėti, kad, pav., primokėdama 1 centą už antrąjį daiktą, nebūtume per daug dosniai sumokėjęs už pirmąjį. Čia kaip tik pravartu atsiminti taisyklę, kad niekas nieko neduoda veltui.

Vaizdžiam kainų skirtumui ar nuolaidai parodyti prekybininkai kartais išpardavimo išvarkėse pakeičia kainų etiketes naujomis, užrašydami ant jų gerokai pakeltą "reguliarią" kainą, nuo kurios ir siūlo nuolaidą. Vien sveiku protu vadovaujantis, kiekvienam turėtų būti aišku, kad, jeigu krautuvė parduotuvė tos pačios kokybės prekes kad ir tik 25% pigesne kaina, tai jai nei išpardavimų, nei reklamų, siūlančių sutaupyti iki 75%, nereikėtų. Apie tokius gerus pirkimus eity gandas iš lūpų į lūpas, ir krautuvės vedėjas turėtų nemaža vargo, bandydamas laiku užpildyti tuščias vietas lentynose. Kur tokia "ge raširdiška" nuolaida ir gaunama, tai ji pelnoma blogesne prekės rūšimi ar nepatyrusios pirkėjo akies nepastebimų trūkumų saskaita, kurių pardavėjas, nebudamas įstatymo reikalavimų, savo klientui neparodo.

Perkant elektrinius įtaisus, automobilius, baldus ar kitas prekes, pirkėjui duodama garantija. Įsidėmėtina, kad ne viena šių garantijų nėra besąlyginė. Pravartu žinoti, kad ji galioja daiktui esant tik pirmojo pirkėjo rankose. Nors ir kelias dienas palaikius prekę ir pardavus ją kitam, turėtoji garantija naujam savininkui jau negalioja. Kartais nereikia nė to. Persikėlus į naują butą su garantijas turinčiais pirktais daiktais, jos nustoja galios, jei nebuvo gautas sutikimas iš juos pardavusių krautuvės. Žinoma, šitas apskundimas daromas specialiai tuo tikslu, kad krautuvininkas žinotų, kur jo prekę yra, ypač jeigu ji parduota kreditu ir skola dar nesumokėta.

Prekių gerumo garantija

Neverta bandyti rašiusią garantiją pagerinti, išgaunant iš pardavėjo papildomų išpaieigimų, kuriuos jis duotų žodžiu

Policija Paryžiuje išsklaidė demonstraciją, minint alžiriečių nacionalistų sukilimo 7 metų sukaktį. Demonstraciją surusė alžiriečiai musulmonai. 20.000 Paryžiaus policija budėjo prieš demonstrantų išsiskikimus, bet vis dėlto platinė bomba sužėdė 25 asmenis. Alžirijoje lapkričio 1 dieną demonstracijose prieš prancūzų režimą žuvo 86 asmenys.

Iš arti ir toli

SVEICARIJOJE

— Sveicarių "Schweizer Illustrierte", savaitinis, įdomus žurnalas, spalio 23 d. 43 numeris, pradėjo spausdinti Barbaros Armonienės pergyvenimus. "Frau im Raederwerk der Sowjetjustiz" puslapiu iliustruoti didele pasakotojos nuotrauka, iš Lietuvos ir iš Sibiro lietuvių deportuotų taigon pastatytais kryžiais ir kitais vaizdais. Barbara Armonas šią savaitę Sveicarijoje populiarė, ne tik, kad jos nuotrauka spaudos parduotuvėse vilioja skaityto-

prie rašiusios garantijos. Jeigu tokio pirkėjo noro nepatenkinamas būtų kiliūti parduoti prekę, dažnas krautuvininkas pridėdams jms viską, nes jis žino, kad įstatymai visai nepareigoja tokio duoto pažado pildyti.

Tačiau ir rašiusia garantija gali būti apgaulinga, ypač kainos požiūriu. Visi žinome, kad automobilių padangų kataloginė kaina labai skiriasi nuo faktinai už jas mokamos kainos. Prileiskime, kad yra perkama padanga, už kurią sumokama \$15 ir gaunama garantija metų laikui. Jeigu po pusės metų naudojimo būtų pastebėta koks nors garantijoje numatytas jos defektas ir būtų bandoma ją iškeisti nauja, tai veik visada tektų už naują padangą primokėti ne \$7.50, o \$15, kadangi pirmosios kataloginė kaina buvo \$30. Vadinasi, gautoji garantija, kad ir ant gražaus popierėlio atspausdinta, nevisada reiškia tą, ką ji turėtų reikšti.

Perkant bet kada, o ypač per išpardavimus, pirkėjas turi būti tikras, kad, reikalui esant, galės pirtąją prekę grąžinti. Kada krautuvė neduoda aiškos garantijos šia prasme, tada paaiškėja, kad jos svarbiausias tikslas tik iškišti prekę. Tik ši viena priežastis turėtų būti pirkėjui pakankamai stipriu pagrindu atsispirti kad ir labai patrauklios, išpardavimo skrajimui, kuriuos jis duotų žodžiu

jus, bet jau ir perskaicius išgyvenimus sukėlė diskusijas: tikrai taip buvo? Pasakojimas tik patvirtina tai, ką anksčiau pabėgėliai pergyveno ir savoje misijoje įspėjo vakarus.

OKUP. LIETUVOJE

— Vilniaus radijo pranešimu labai atsilikta žemės ūkio darbuose Mažeikių, Skuodo, Šilutės, Tauragės, Telšių ir kitose rajonuose. Šiuose rajonuose bulvių nukasta tik 40%, cukrinių runkelių nuimta nuo 4 iki 20%, suarta dirvų 16%. Apie didelį atsilikimą pranešama iš Joniškio rajono. "Aukšinių varpų" kolechoze iš 515 ha dirvų, kurias reikalinga suarti iš rudens, suarta vos 23 ha. Visoje eilėje kolechozų ir sovchozų dar nepradėtas cukrinių runkelių nuėmimas, neartamos dirvos, nekuliamas derlius.

JAV išives dešimtainę sistemą

Dabar JAV-se vartojama nevykusią matų sistemą (inčai, svarai, coliai, mylios ir kt.) norima pakeisti į sklandžią dešimtainę sistemą (milimetrai, centimetrai, kilometrai, gramai, kilogramai, temperatūra pagal C ir kt.). Tuo reikalu įstatymai pro kongresą, senatą paskutinėje sesijoje nesuskubo pakeisti. Manoma, bus priimti sekantieji metais. Buvo siūlyta dešimtainės sistemos įpilietinimui duoti penkių metų terminą. — a.

Mielam Kunigui Baltramiejui Budvyčiui ir Vinco Budvyčio šeimai, jų mielam broliui

A. + A.
KUNIGUI KAZIMIERUI
mirus Lietuvoje, reiškia nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdi

Kunigai: KAZIMIERAS PETRAUSKAS
STANISLOVAS ALEKSEJUS
DOMININKAS LENGVINAS

DAIL. ADOLFUI VALEŠKAI,
Lietuvių Dailės Instituto pirmininkui, dėl mylimos sesutės

A. + A.
p. ELENOS HERBSTIENES
tragiškos mirties, gilią užuojautą reiškia
Lietuvių Dailės Instituto Valdyba

A. + A. BONIFACAS REKAŠIUS

(BENNY REKAS)
Gyveno 4545 S. Fairfield Ave.
Mirė spalio 31 d., 1961, 4:45 val. p. p. suilaukęs pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Tešių apskr. Zarečių parapijos, Vertininkų kaimo.
Amerikoje išgyveno 50 m.
Pasiliko dideliame nuilidime 2 dukters: Seselė M. Melania, Kazimierietė, Philomena Sudeikienė, Zentas Juozas, 3 anūkal: Vasiliukas, Marytė ir Danutė, podukra Valerija Pišny, jos vyras Petras, švogėra, Marytė Bartkūnienė, brolis Apolinaras, Lietuvoje ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Sv. Vardo, Trečtininkų ir Maldos Apaštaliavimo Draugijoms. Buvo fondatorius Sv. Kazimiero Vienuolyno.
Kūnas pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 S. California Avenue.
Laidotuvės įvyks sešt., lapkr. 4 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Marijos Nekalt. Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nušildytas ir Sv. Kazimiero kapinės.
Nuširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šose laidotuvėse. Prašome gėlių nesiųsti.
Nulidė: Dukters, ženčiai ir anūkal.
Laidotuvių direktorius Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Avenue Tel. — GROvehill 6-7575

Chicago 36, Illinois

JOHN PAKEL, Jr. — President

JOHN PAKEL, Sr. — Chairman

Current Dividends up to 4 1/4 %

Taupykite ir darykite paskolas Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre, 6239-45 South Western Ave., kur Chicago Savings Bendrovė teikia prieinamiausias sąlygas paskolų aplikantams ir apdrausto patarnavimo taupytojams per 37 metus.
CHICAGO SAVINGS yra viena iš įdomiausių ir gražiausių įrengtų Taupymo Bendrovių visoje Chicagoje.
Taupytojų patogumui, naujausi įrenginiai, du dideli kiemai automobiliams (vienas įvažiavimas iš Western Ave.) ir daug nemokamų patarnavimų pinigų taupantiems nariams.

KVIECIAME!

DRAUGAS, penktadienis, 1961 m. lapkričio mėn. 3

7

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYGIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

J. F. EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

EDVARDAS SAUNORIS — GELININKAS

Paruošia gėles iš savo šildadarzių vestuvėms, krikštynoms ir kitoms iškilinėms. Parūpina gėles ne tik laidotuvėms, bet ir gėles sodinti ir puošti kapus Jūsų artimųjų.
3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

Petkus

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS
2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNhall 3-2108-09

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKAS & EVANS

4445 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
KALNABOŠAS VIENTAS
REpubl. 7-0000 REpubl. 7-0001

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON'S
SAVININKO

SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.
3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų
Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BOKAUSKAS

4082 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1008

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą"

Pasinaudokite "Draugo" Classified skvriumi

